

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **J. L.**, zast. JUDr. Jindřichem Bellingem, advokátem se sídlem Husitská 70/24, Praha 3, proti žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**, se sídlem Komenského náměstí 125, Pardubice, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 7. 2015, č. j. 46268/2015/ODSH/8, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 2. 3. 2016, č. j. 61 A 25/2015 - 72,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 2. 3. 2016, č. j. 61 A 25/2015 – 72, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Výrokem I. výrokové části A. rozhodnutí Městského úřadu Králíky (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 15. 1. 2015, č. j. 5317/2014/VV/BJ (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), kterého se dopustil tím, že dne 12. 9. 2014 v 16.00 hod. na silnici II. třídy č. 312 v km 33,523, mezi částí obce Mladkov – Vlčkovice a obcí Mladkov jako řidič osobního motorového vozidla tov. zn. Nissan Pathfinder R51, RZ X způsobil dopravní nehodu, když při jízdě ve směru na obec Mladkov začal v klesání před prudkou pravotočivou zatáčkou předjíždět před ním jedoucí dodávkové vozidlo, ačkoliv v protisměru jelo osobní vozidlo tov. zn. Škoda Rapid, po zařazení do svého jízdního pruhu při průjezdu zatáčky v důsledku nepřizpůsobení rychlosti vozidla svým schopnostem, vlastnostem vozidla, předpokládanému stavebnímu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace, povětrnostním podmínkám a jiným okolnostem, které je možno předvídat, na mokřém povrchu komunikace dostal s vozidlem smyk, levou částí vozidla se dostal do protisměrné části pozemní komunikace, kde došlo ke střetu levé přední části vozidla, které řídil, s levým bokem protijedoucího vozidla značky Škoda, které bylo následkem nárazu odhozeno na kovová svodidla. Tímto jednáním porušil § 18 odst. 1

zákona o silničním provozu, neboť nepřizpůsobil rychlost jízdy zejména svým schopnostem, vlastnostem vozidla, předpokládanému stavebnímu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace, povětrnostním podmínkám a jiným okolnostem, které je možno předvídat.

Výrokem II. výrokové části A. prvostupňového rozhodnutí byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 7. zákona o silničním provozu, neboť v důsledku shora popsaného jednání způsobil dopravní nehodu, když začal předjíždět před ním jedoucí dodávkové vozidlo i v případě, kdy je to obecnou úpravou provozu na pozemních komunikacích zakázáno, a to když omezil řidičku vozidla značky Škoda, která jela ve směru od obce Mladkov, a která byla nucena snížit rychlost a změnit směr jízdy najetím k pravému okraji svého jízdního pruhu; i přesto došlo po zařazení předjíždějícího vozidla do svého jízdního pruhu následkem smyku při průjezdu zatáčky k bočnímu střetu obou vozidel. Tímto jednáním žalobce porušil § 17 odst. 5 písm. c) zákona o silničním provozu, neboť předjížděním omezil protijedoucí vozidlo.

Za tyto přestupky byla žalobci uložena pokuta ve výši 6.000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 6 měsíců od právní moci rozhodnutí, jakož i povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč. Ve výrokové části B. prvostupňového rozhodnutí bylo následně rozhodnuto o zastavení řízení proti žalobci pro přestupek podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, kterého se měl dopustit na stejném místě a ve stejnou dobu tím, že nepředložil policii příslušný doklad o pojištění. O totožném skutku totiž bylo pravomocně rozhodnuto jiným správním orgánem.

Rozhodnutím žalovaného ze dne 14. 7. 2015, č. j. 46268/2015/ODSH/8, bylo odvolání žalobce proti výrokové části A. prvostupňového rozhodnutí zamítnuto a toto rozhodnutí bylo potvrzeno.

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích následně rozsudkem ze dne 2. 3. 2016, č. j. 61 A 25/2015 – 72, přezkoumané rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Dospěl totiž k závěru, že v správním řízení byla dána překážka litispendence, když správní orgán prvního stupně zahájil ve věci řízení dvakrát pro tentýž skutek – jednou oznámením o zahájení přestupkového řízení a předvolání k ústnímu jednání ze dne 23. 10. 2014 a podruhé oznámením o zahájení přestupkového řízení a předvolání k ústnímu jednání ze dne 2. 12. 2014. Jelikož v případě druhého zahájení se nejednalo o zásadní změnu popisu skutku, pro který bylo řízení již zahájeno, nebylo namístě vydávat nové oznámení o zahájení správního řízení. Posléze zahájené řízení mělo být proto zastaveno. Ostatními námitkami žalobce se krajský soud pro nadbytečnost nezabýval.

Proti rozsudku krajského soudu podal žalovaný (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost, v níž uplatil důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), tedy nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Ve své kasační stížnosti poukázal na skutečnost, že správní orgán prvního stupně vydal dne 23. 10. 2014 oznámení o zahájení přestupkového řízení a předvolání k ústnímu jednání, které následně zaslal žalobci. V oznámení bylo uvedeno, že se zahajuje řízení ve věci přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 7. zákona o silničním provozu, neboť žalobce měl předjíždět vozidlo v případě, kdy je to obecnou, místní nebo přechodnou úpravou provozu na pozemních komunikacích zakázáno, tedy mu bylo kladeno za vinu porušení § 17 odst. 5 písm. c) zákona o silničním provozu. Správní orgán prvního stupně se následně rozhodl rozšířit obvinění o přestupek podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu. Dne 2. 12. 2014 proto vydal oznámení o zahájení přestupkového řízení a předvolání k ústnímu jednání ve věci zmíněného přestupku, kterého se měl žalobce dopustit tím, že způsobil dopravní nehodu, když v rozporu s § 18 odst. 1 zákona o silničním provozu jako řidič motorového vozidla nepřizpůsobil

pokračování

rychlost jízdy zejména svým schopnostem, vlastnostem vozidla, předpokládanému stavebnímu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace, její kategorii a třídě, povětrnostním podmínkám a jiným okolnostem, které je možno předvídat.

Dle názoru stěžovatele se jednalo o další skutkovou podstatu. Žalobce se tedy měl jedním jednáním (jednočinný souběh) dopustit spáchání více přestupků – předjíždění před sebou jedoucího vozidla v rozporu s obecnou úpravou provozu na pozemních komunikacích a nepřizpůsobení rychlosti jízdy aktuálním podmínkám. Tímto naplnil skutkovou podstatu dvou přestupků – podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 7. a § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu. Krajský soud dle názoru stěžovatele přehlédl, že obvinění bylo rozšířeno o další (třetí) skutek, nemohlo se tudíž jednat o opakované zahájení řízení pro tentýž skutek. Ze spisového materiálu je navíc zřejmé, že se nejednalo ani o upřesnění právní kvalifikace.

Stěžovatel připustil, že správní orgán prvního stupně pochybil v tom smyslu, že v rámci předvolání k ústnímu jednání na den 13. 1. 2015 měl uvědomit žalobce, že rozšiřuje obvinění o přestupek podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, a nečinit tak samostatnou písemností, kterou řízení o tomto přestupku zahájil. Toto oznámení však bylo žalobci doručeno téhož dne jako předvolání, byl jím předvolán k totožnému ústnímu jednání a bylo vydáno pod stejnou spisovou značkou jako ostatní písemnosti. Žalobce se navíc zmíněného ústního jednání, které se konalo v souvislosti se všemi třemi přestupky, účastnil. Ve věci všech tří přestupků bylo vydáno jedno rozhodnutí, nelze tedy tvrdit, že žalobce byl postupem správního orgánu prvního stupně zkrácen na svých právech. Popsané formální pochybení správního orgánu prvního stupně proto dle názoru stěžovatele nemůže mít vliv na zákonnost daného řízení. Navrhl proto, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Žalobce se k obsahu kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud nejdříve hodnotil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), osobou oprávněnou (§ 102 věta první s. ř. s.) a je přípustná (§ 102 věta druhá a § 104 s. ř. s. *a contrario*). Za stěžovatele jedná zaměstnanec mající vysokoškolské právnické vzdělání, které je vyžadováno pro výkon advokacie (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Při přezkoumání napadeného rozsudku postupoval zdejší soud podle § 109 odst. 4 s. ř. s., dle něhož je vázán důvody kasační stížnosti; to neplatí, bylo-li řízení před soudem zmatečné [§ 103 odst. 1 písm. c)], nebo bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, anebo je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné [§ 103 odst. 1 písm. d)], jakož i v případech, kdy je rozhodnutí správního orgánu nicotné.

Kasační stížnost je důvodná.

Podstatou projednávané věci je posouzení otázky, zda vznikla v průběhu správního řízení tzv. překážka věci zahájené (litispendence). Pro posouzení této otázky zjistil Nejvyšší správní soud z obsahu správního spisu následující rozhodné skutečnosti.

Dne 23. 10. 2014 vydal správní orgán prvního stupně pod č. j. 5317/2014/VV/BJ (sp. zn. PřD. 79/2014) oznámení o zahájení přestupkového řízení a předvolání k ústnímu jednání ve věci (1) přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 7. zákona o silničním provozu, kterého se měl žalobce dopustit tím, že dne 12. 9. 2014 v 16.00 hod. na silnici II. třídy č. 312 v km 33,523 mezi obcemi Vlčkovice a Mladkov jako řidič motorového vozidla způsobil dopravní nehodu, když předjížděl vozidlo v případě, kdy je to obecnou, místní nebo přechodnou úpravou provozu

na pozemních komunikacích zakázáno (neboť řidič nesmí předjíždět, jestliže by ohrozil nebo omezil protijedoucí řidiče nebo ohrozil jiné účastníky provozu na pozemních komunikacích), a (2) přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) téhož zákona, kterého se měl dopustit tím, že nepředložil policii příslušný doklad o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla podle zvláštního právního předpisu. Oznámení bylo žalobci doručeno dne 27. 10. 2014.

Dne 28. 11. 2014 doručil žalobce správnímu orgánu prvního stupně prostřednictvím zvoleného zástupce vyjádření ze dne 4. 11. 2014, v němž uvedl své stanovisko ke vznesenému obvinění. Ve vyjádření mimo jiné konstatoval, že „v žádném případě není dáno, že by v okamžiku předjíždění bylo na komunikaci obecnou, místní nebo přechodnou úpravou provozu na pozemních komunikacích zakázáno předjíždění, jak to stanoví cit ust. § 125c odst. 1) písm. f) bod. 7. zákona o provozu na pozemních komunikacích. [...] Obvinění ovšem účastníkovi ve skutečnosti vytýká, že snad nedbal pravidel bezpečného předjetí, když předjížděl, ačkoli v protisměru jelo jiné vozidlo. Podle formulace v obvinění, by to odpovídalo porušení příkazu dle ustanovení § 17 odst. 5 písm. c) Zákona. Takové porušení by ovšem bylo nutné případně vyhodnotit jako přestupek podle § 125c odst. 1) písm. k) Zákona. Nikoli tedy ustanovení, na něž se odvolává obvinění.“

Správní orgán prvního stupně vydal následně dne 2. 12. 2014 pod č. j. 5317/2014/VV/BJ (sp. zn. PřD. 79/2014) předvolání k ústnímu jednání ve věci výše uvedených přestupků – tzn. (1) a (2), nařízenému na den 13. 1. 2015 v 10.00 hod. Stejněho dne vydal pod č. j. 5317/2014/VV/BJ (sp. zn. PřD. 79/2014) též oznámení o zahájení přestupkového řízení a předvolání k ústnímu jednání, nařízenému na tentýž den a čas, ve věci (3) přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, kterého se měl žalobce dopustit tím, že dne 12. 9. 2014 v 16.00 hod. na silnici II. třídy č. 312 v km 33,523 mezi obcemi Vlčkovice a Mladkov jako řidič motorového vozidla způsobil dopravní nehodu, když při předjíždění jiného vozidla nepřizpůsobil rychlost vozidla, jež řídil (neboť řidič musí přizpůsobit rychlost zejména svým schopnostem, vlastnostem vozidla, předpokládanému stavebnímu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace, její kategorii a třídě, povětrnostním podmínkám a jiným okolnostem, které je možno předvídat; smí jet jen takovou rychlostí, aby byl schopen zastavit vozidlo na vzdálenost, na kterou má rozhled). Oba dokumenty byly zástupci žalobce doručeny dne 2. 12. 2014.

Žalobce poté doručil dne 7. 1. 2015 správnímu orgánu prvního stupně podání, v němž se vyjádřil k obvinění vznesenému oznámením ze dne 2. 12. 2014 [tzn. k možnému spáchání přestupku ad (3) – srov. výše] a současně omluvil svoji neúčast na nařízeném ústním jednání. Dne 8. 1. 2015 následně žalobce v příloze svého dalšího podání doručil správnímu orgánu příkaz Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 2. 10. 2014, č. j. MHMP 1401290/2014/BuO, kterým bylo rozhodnuto o přestupku ad (2) tak, že žalobce byl uznán vinným a byla mu uložena pokuta ve výši 1.500 Kč. Žalobce v podání dále potvrdil, že ústního jednání „ve věci celého obvinění z 23. 10. 2014“ [tzn. ve vztahu k přestupkům ad (1) a (2)] se hodlá účastnit.

V úvodu protokolu o ústním jednání konaném dne 13. 1. 2015 byla věc vymezena jako řízení o přestupku, jehož se jako obviněný zúčastnil i žalobce, který je důvodně podezřelý ze spáchání přestupků ad (1) až (3). Žalobci bylo v průběhu jednání zopakováno obvinění – podezření ze spáchání přestupků podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 7. a písm. k) zákona o silničním provozu. Žalobce vlastnoručněm podpisem stvrdil, že obvinění porozuměl a že mu nejsou známy okolnosti, které by bránily projednání věci. Zástupce žalobce poté odkázal na písemné vyjádření ze dne 4. 11. 2014 [jehož obsahem bylo zejména stanovisko k přestupku ad (1) – srov. výše]. Jednání následně pokračovalo výslechem žalobce a svědků, jichž se oprávněná úřední osoba správního orgánu prvního stupně dotazovala též na aktuální počasí v době nehody a stav vozovky. V průběhu výslechu svědka M. rovněž samotný žalobce položil jmenovanému svědkovi otázku: „Jel jsem ten den z Prahy, tak jsem se chtěl zeptat, zda zde přišlo, protože

pokračování

jsem vůbec nestíral?‘‘ V samotném závěru ústního jednání zástupce žalobce uvedl: ‚[...] Navrhujeme, že pan L. se přestupků nedopustil a v tomto směru by mělo být řízení zastaveno. Příčinou nehody byl zjevně stav vozovky, na tom daném místě, kde byla adheze z nějakého důvodu snížena, oproti zbytku komunikace, což zapříčinilo smyk, který byl bezprostřední příčinou nehody.‘‘ Správnost obsahu protokolu je stvrzena vlastnoručním podpisem žalobce i jeho zástupce. Ve věci bylo posléze vydáno rozhodnutí, kterým bylo rozhodnuto o všech třech přestupcích.

Podle § 67 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, *„[p]řestupky se projednávají z úřední povinnosti, pokud nejde o přestupky, které se projednávají jen na návrh (§ 68 odst. 1).‘‘*

Podle § 46 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, jenž se v řízení o přestupcích použije na základě § 51 zákona o přestupcích, *„[ř]ízení z moci úřední je zahájeno dnem, kdy správní orgán oznámil zahájení řízení účastníkovi uvedenému v § 27 odst. 1 doručením oznámení nebo ústním prohlášením, a není-li správnímu orgánu tento účastník znám, pak kterémukoliv jinému účastníkovi. Oznámení musí obsahovat označení správního orgánu, předmět řízení, jméno, příjmení, funkci nebo služební číslo a podpis oprávněné úřední osoby.‘‘*

Podle § 48 odst. 1 správního řádu pak platí, že *„[z]ahájení řízení u některého správního orgánu brání tomu, aby o téže věci z téhož důvodu bylo zahájeno řízení u jiného správního orgánu.‘‘*

Podle § 65 odst. 1 s. ř. s. *„[k]do tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závažně určují jeho práva nebo povinnosti, (dále jen "rozhodnutí"), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak.‘‘*

Nejvyšší správní soud předně zdůrazňuje, že nelze souhlasit s názorem stěžovatele, že oznámením o zahájení řízení ze dne 2. 12. 2014 došlo k rozšíření obvinění o další (třetí) skutek. Nutno na tomto místě poznamenat, že stěžovatel ve své kasační stížnosti nesprávně zaměňuje pojmy „skutek“ a „přestupek“. Skutkem se rozumí určitá událost ve vnějším světě záležející v jednání subjektu, která může mít znaky jednoho nebo více správních deliktů anebo nemusí vykazovat znaky žádného správního deliktu; jako skutek je taková událost vymezena v příslušném aktu správního orgánu (zde zejména popis skutku v oznámení o zahájení přestupkového řízení). Skutkem je tedy souhrn určitých, konkrétně popsanych skutkových okolností, nikoli jejich právní posouzení (srov. přiměřeně ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní řád. Komentář*. Praha: C.H. Beck, 2013. s. 262).

Je tudíž zřejmé, že správní orgán prvního stupně v později vydaném oznámení o zahájení řízení nerozšířil předmět řízení o nový skutek, nýbrž toliko doplnil právní kvalifikaci skutku, pro který již bylo řízení vedeno, o další přestupek, jehož skutková podstata měla být naplněna spácháním téhož skutku. Tomuto závěru ostatně plně odpovídá i stěžovatelovo tvrzení, že žalobce se měl jedním jednáním (tzn. jedním skutkem) dopustit spáchání více přestupků (jednočinný souběh), což z povahy věci vylučuje, že by novým oznámením o zahájení řízení mělo dojít k rozšíření obvinění o další skutek. Jedním ze skutků popsanych již v prvním oznámení o zahájení řízení (a opětovně vymezeným i v oznámení druhém) se tak měl žalobce dopustit spáchání přestupků ad (1) a (3).

Doplnění právní kvalifikace skutku, pro který bylo řízení zahájeno, přitom není ničím jiným než tzv. upřesněním předmětu řízení. Lze v této souvislosti odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2010, č. j. 1 Afs 58/2009 – 541, publ. pod č. 2119/2010 Sb. NSS (všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu citovaná v tomto rozsudku jsou dostupná na www.nssoud.cz), v němž soud vyslovil, že *„[p]ři posouzení tohoto úkonu je podstatný jeho obsah, nemělo by jím totiž dojít k rozšíření předmětu řízení nebo jeho zásadní*

změně. Jinak řečeno ve věcech správního trestání musí být takovýmto úkonem zachována totožnost skutku.“ Zdejší soud nicméně dovodil, že totožnost skutku byla v předmětném přestupkovém řízení zachována; správnímu orgánu prvního stupně proto až dosud nelze ničeho vytknout (srov. též VEDRAL, J. *Správní řád. Komentář*. Praha: BOVA POLYGON, 2012. s. 491 – 492).

Pochybení správního orgánu prvního stupně však již lze zcela nepochybně spatřovat v tom, že v průběhu přestupkového řízení vydal ve stejné věci (tzn. ve věci týkající se stejného skutku – předjíždění motorového vozidla, v důsledku kterého došlo ke způsobení dopravní nehody) nové oznámení o zahájení přestupkového řízení. Jak totiž vyplývá z judikatury Nejvyššího správního soudu (viz rozsudek ze dne 16. 5. 2013, č. j. 4 As 16/2013 – 36, publ. pod č. 2905/2013 Sb. NSS, na který odkazoval ve svém odůvodnění i krajský soud), „*během správního řízení zahájeného z moci úřední pochopitelně může dojít k situaci, kdy správní orgán dospěje k závěru, že je třeba upravit právní kvalifikaci předmětu řízení, nebo tento předmět dodatečně upřesnit. Takové situace v řízení nastávají například v důsledku provedeného dokazování, nejde však o důvod k vydání nového oznámení o zahájení správního řízení, leda by správní orgán dospěl k závěru, že předmět řízení je nezbytně podstatně změnit nebo zásadním způsobem rozšířit [...].“* Jelikož v projednávané věci nedošlo k podstatné změně či zásadnímu rozšíření předmětu řízení, nýbrž toliko k doplnění jeho právní kvalifikace, nebylo namístě, aby správní orgán prvního stupně vydával nové oznámení o zahájení přestupkového řízení. V této souvislosti se nicméně jeví nezbytné též posouzení otázky, zda mohl být žalobce v důsledku tohoto pochybení nějakým způsobem zkrácen na svých právech.

Nejvyšší správní soud považuje za potřebné zdůraznit na tomto místě některé, dle jeho názoru podstatné skutečnosti, které vyplynuly ze správního spisu. Později vydané oznámení o zahájení přestupkového řízení bylo označeno nejen toutéž spisovou značkou, ale i totožným číslem jednacím jako oznámení původní; žalobci a jeho zástupci tudíž muselo být zřejmé, v jakém řízení bylo toto oznámení vydáno. V novém oznámení byl navíc skutek, pro který bylo řízení vedeno, popsán stejným způsobem, jako jeden ze skutků v oznámení původním; žalobce tak nemohl být uveden v omyl, že by snad mohlo dojít k rozšíření obvinění o další skutek, v důsledku čehož by bylo důvodné se domnívat, že bylo zahájeno další přestupkové řízení. Žalobcova následná reakce, vyplývající z jeho podání doručených správnímu orgánu prvního stupně dne 7. 1. 2015 a dne 8. 1. 2015, nasvědčovala dle názoru zdejšího soudu tomu, že si byl plně vědom skutečnosti, že je obviněn ze spáchání přestupků ad (1) až (3). Vypovídá o tom ostatně i průběh ústního jednání, v rámci něhož bylo žalobci sděleno obvinění ze všech tří přestupků, přičemž zástupce žalobce se následně odvolal na své dřívější vyjádření, jehož obsahem bylo stanovisko k možnému spáchání přestupku ad (1). Z otázek kladených jednotlivým svědkům i samotnému žalobci pak zcela zřetelně plyne, že správní orgán prvního stupně činil dokazování rovněž ve vztahu k přestupku ad (3), když se dotazoval mimo jiné na stav vozovky v době nastalé nehody. Žalobce ani jeho zástupce navíc v průběhu jednání nikterak nenaznačili, že by jim nemělo být zřejmé, v rámci jakého řízení je ústní jednání konáno a spáchání jakých přestupků je žalobci kladeno za vinu. Prvostupňovým rozhodnutím bylo následně rozhodnuto o všech třech přestupcích.

Ze shora popsaných okolností lze dovodit, že žalobce nemohl být uveden v pochybnost, v jakém řízení bylo konáno ústní jednání a posléze i vydáno rozhodnutí. Svědčí o tom též způsob žalobcovy obhajoby, která byla navzdory později vydanému oznámení o zahájení řízení [tzn. ve vztahu k přestupku ad (3)] směřována nadále rovněž k přestupkům ad (1) a (2). Poukázat lze v této souvislosti zejména na žalobcova následná vyjádření, otázky kladené svědku M., jakož i konstatování žalobcova zástupce v samém závěru ústního jednání, že žalobce se spáchání přestupků nedopustil. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že žalobce nemohl být v důsledku předmětného pochybení správního orgánu prvního stupně zkrácen na svých právech, ani uveden v omyl ohledně toho, v jakém řízení byla rozhodnutí obou správních orgánů vydána.

pokračování

Pro úplnost je vhodné dodat, že výše uvedeným závěrem zdejší soud nikterak nevyvrací právní názor vyslovený v jeho dřívějším rozsudku č. j. 4 As 16/2013 – 36, dle něhož „[p]řekážku litispendence dle § 48 odst. 1 správního řádu z roku 2004 je nutno vykládat tak, že zahájení nového řízení v téže věci brání nejen řízení zahájené dříve u jiného správního orgánu, ale i řízení zahájené dříve u téhož správního orgánu.“ Rozhodující senát je nicméně přesvědčen, že citovaný názor nelze v žádném případě přejímat bez dalšího, aniž by byly zohledněny konkrétní skutkové okolnosti projednávané věci. Jak bylo konstatováno již výše, v posuzovaném případě nelze přehlédnout, že vydáním nového oznámení o zahájení správního řízení fakticky nebylo zamýšleno zahájení nového přestupkového řízení v souvislosti s dalším (jiným) skutkem, nýbrž doplnění právní kvalifikace skutku, pro který bylo řízení vedeno, o další přestupek. Ačkoliv správnímu orgánu prvního stupně lze zcela nepochybně vytknout, že pro doplnění právní kvalifikace zvolil nesprávně formu oznámení o zahájení přestupkového řízení (nikoliv například prostého vyrozumění žalobce o doplnění právní kvalifikace), současně je nutno opětovně připomenout, že žalobce nemohl být v důsledku tohoto úkonu uveden v pochybnost, o čem je řízení nadále vedeno a v jakém řízení byla následně správní rozhodnutí vydána. Tomuto závěru nasvědčují především další úkony správního orgánu prvního stupně i žalobce, učiněné v rámci řízení po vydání nového oznámení o zahájení řízení, jak byly zrekapitulovány v předcházejících odstavcích tohoto rozsudku. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že překážka věci zahájené v předmětném přestupkovém řízení nevznikla.

S ohledem na nastíněné úvahy dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto napadený rozsudek v souladu s § 110 odst. 1 větou první s. ř. s. zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. V něm bude krajský soud vázán názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Na krajském soude nyní bude, aby v dalším řízení posoudil i ostatní v žalobě uplatněné námitky.

V novém rozhodnutí rozhodne krajský soud též o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 věta první s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 15. března 2017

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu